

Жуков М.С.

студент,

Науковий керівник: Коломоєць Т.О.

доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України,

Запорізький національний університет

ОСОБЛИВОСТІ КОМПЕТЕНЦІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Питання організації та здійснення публічних закупівель має пріоритетне значення, оскільки пов'язано із використанням бюджетних коштів, з метою задоволення державних потреб та потреб територіальної громади.

При цьому, важливою складовою раціонального та ефективного використання бюджетних коштів замовниками, є контроль у сфері публічних закупівель.

Органи контролю визначені частиною 3 статті 7 Закону України «Про публічні закупівлі». Зокрема нею визначено, що Рахункова палата, Антимонопольний комітет України, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю, здійснюють контроль у сфері публічних закупівель у межах своїх повноважень, визначених Конституцією та законами України [1].

Законом України «Про Рахункову палату України» передбачено, що Рахункова палата здійснює контрольню-аналітичну та експертну діяльність, яка забезпечує єдину систему контролю за виконанням державного бюджету і бюджетів державних цільових фондів [2].

Рахункова палата України проводить фінансові перевірки, ревізії в Апараті Верховної Ради України, органах виконавчої влади, Національному банку України, Фонді державного майна України, інших підзвітних Верховній Раді України органах, а також на підприємствах і в організаціях незалежно від форм власності у тій частині їх діяльності, яка стосується використання коштів Державного бюджету України.

Окрім цього, державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) щодо здійснення державних закупівель за рахунок коштів державного бюджету проводиться Рахунковою палатою стосовно всіх стадій державних закупівель і включає перевірку та аналіз законності та ефективності здійснення державних закупівель, дотримання передбачених процедур, оцінку своєчасності отримання товарів, послуг та проведення робіт, а також аналіз стану прозорості та додержання встановлених принципів здійснення державних закупівель.

Рахункова палата, зокрема, має наступні повноваження:

1. перевіряти в органах і на об'єктах, в яких їй надано право проводити перевірки, грошові документи, бухгалтерські книги, звіти, плани, кошториси витрат та іншу документацію щодо фінансово-господарської діяльності, а також здійснювати перевірку касових операцій з готівкою та цінними паперами, матеріальних цінностей, їх обліку, зберігання і витрачання;

2. отримувати від керівників установ та організацій, що перевіряються, всю необхідну документацію та іншу інформацію про фінансово-господарську діяльність;

3. отримувати від Національного банку України, уповноважених банків та інших кредитних установ необхідні відомості про здійснювані ними операції та стан рахунків установ та організацій, що перевіряються, від інших підприємств і організацій – довідки, копії документів по операціях і рахунках цих підприємств та організацій;

4. організувати і проводити оперативний контроль за використанням коштів Державного бюджету України за звітний період [2].

Наступним органом контролю є Державна аудиторська служба України, діяльність якої визначена Положенням про Державну аудиторську службу України (далі-ДАСУ), що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03 лютого 2016 року № 43. Відповідно до цього положення, Державна аудиторська служба України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України та який забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю.

До компетенція ДАСУ належить:

1. Здійснення контролю за дотриманням законодавства про державні закупівлі;

2. Здійснює контроль за цільовим, ефективним використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів;

3. Здійснює контроль за достовірністю визначення потреби в бюджетних коштах під час складання планових бюджетних показників та відповідністю взятих розпорядниками бюджетних коштів бюджетних зобов'язань відповідним бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі)

4. Складання протоколів, у випадку виявлених порушень.

ДАСУ реалізує державний фінансовий контроль через здійснення:

- державного фінансового аудиту;
- перевірки державних закупівель;
- інспектування (ревізії);
- моніторингу закупівель;
- контролю за станом внутрішнього аудиту [3].

Порядок проведення перевірок державних закупівель ДАСУ та її територіальними органами, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 року. № 631.

До органів контролю необхідно також додати Державну казначейську службу України (ДКСУ), яка практично здійснює оперативний контроль закупівель при реєстрації та оплаті договорів.

Відповідно до статті 43 Бюджетного кодексу України при виконанні державного бюджету застосовується казначейське обслуговування бюджетних коштів. ДКСУ, що діє у підпорядкуванні Міністерства фінансів України, забезпечує казначейське обслуговування бюджетних коштів на основі ведення єдиного казначейського рахунку.

Відповідно до ч. 2 ст. 7 Закону України «Про публічні закупівлі», центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів:

1) до здійснення оплати за договором про закупівлю перевіряє наявність договору про закупівлю, річного плану закупівель та звіту про результати проведення процедури закупівлі, які підтверджують проведення процедури закупівлі, за результатами якої укладено договір про закупівлю;

2) вживає заходів з недопущення здійснення платежів з рахунка замовника згідно з узятим фінансовим зобов'язанням за договором про закупівлю у випадках:

2.1) відсутності або невідповідності встановленим законодавством вимогам необхідних документів, передбачених абзацом другим цієї частини;

2.2) відміни процедури закупівлі;

2.3) набрання законної сили рішенням суду про визнання результатів процедури закупівлі недійсними;

2.4) на період призупинення процедури закупівлі;

2.5) наявності відповідного рішення органу оскарження відповідно до статті 18 цього Закону.

Перевірка наявності документів, визначених в абзаці другому цієї частини, проводиться підрозділом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, який здійснює обслуговування замовника, шляхом перегляду документів, розміщених в електронній системі закупівель.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 459 від 20 серпня 2014 року (зі змінами) «Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі» спеціально уповноваженим органом у сфері закупівель є Мінекономрозвитку.

Після передачі до Державної аудиторської служби функції моніторингу, умовно контрольною можна вважати функцію Мінекономрозвитку щодо ведення обліку закупівель шляхом збирання інформації про заплановані закупівлі та результати процедур закупівель, підготовки та подання до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Рахункової палати щорічних звітів про стан закупівель.

Тобто фактично, має аналізувати системні проблеми у сфері закупівель та здійснювати заходи щодо їх усунення насамперед шляхом розробки нормативно-правових актів чи реалізації інших повноважень наданих міністерству Законом про публічні закупівлі чи іншими актами законодавства діючими у цій сфері [4].

Враховуючи усе вищенаведене можна дійти висновку, що компетенція спеціальних органів контролю у сфері публічних закупівель регламентована низкою законів та підзаконних нормативно-правових актів. В цілому, існуюча система органів забезпечує режим ефективного та раціонального використання бюджетних коштів, направлених на забезпечення інтересів держави та територіальної громади.

Список використаних джерел:

1. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 9. – Ст. 89.
2. Про Рахункову палату: Закону України від 02.07.2015 р. № 576-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 36. – Ст. 360.
3. Про Державну аудиторську службу України: Положення, затверджене Постановою КМУ від 03.02.2016 року № 43 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 12. – Ст. 506.
4. Державний контроль за дотриманням вимог законодавства у сфері державних/публічних закупівель [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dozorro.org/derzhkontrol>

Зозуля К.О.

студентка,

Науковий керівник: Куш О.Є.

кандидат юридичних наук, доцент,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

СТАТУС ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У ДЕМОКРАТИЧНІЙ КРАЇНІ

У сучасному світі від державних службовців залежить стабільне існування держави як у внутрішніх зносинах, так і запорука її престижу на міжнародній арені. Державна служба забезпечує діяльність механізму держави, є гарантією її готовності до практичної реалізації завдань і функцій держави. У демократичних країнах державна служба виступає як організаційний засіб виконання державою своїх цілей. Актуальність даної теми обумовлена істотними змінами в законодавстві з питань державної служби. Вітчизняні та іноземні вчені створили значну базу з досліджень української державної кадрової політики. Даному питанню присвятили свої роботи: В. Бакуменко, О. Воробйов, С. Дубенко, Г. Келбича, Р. Кондратьєв, С. Серьогін, П. Рабінович, Ю. Битяк та інші.

Провідним елементом правового інституту державної служби є, безпосередньо, статус державного службовця. Усі інші елементи покликані «обслуговувати» функціонування державної служби та державних службовців. Дані елементи конкретизують і дозволяють на повну реалізувати статус державних службовців.

В. М. Манохін акцентує увагу на тому, що в статуті посади відтворюється основна функція, що виконується працівником, який її обіймає, а назва посади являє собою чітке формулювання, що відображає ступінь індивідуалізації та спільності в системі функцій структурного підрозділу, органу в цілому та галузі в міжгалузевому масштабі [1, с. 33–40]. Тому статус державного службовця є комплексною багатоелементною структурою, тому викликає труднощі при аналізі цього питання.